

Studiegids Specialist brandpreventie

Versie: 2.0, september 2019

Instituut Fysieke Veiligheid
Brandweeracademie
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
www.ifv.nl
info@ifv.nl
026 355 24 00

Colofon
Opdrachtgever: Leo de Niet
Contactpersoon: Nathalie Veenendaal
Titel: Studiegids Specialist brandpreventie
Datum: September 2019
Status: Definitief
Versie: 2.0
Eindverantwoordelijk: Leo de Niet

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vee-
veelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand,
of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektro-
nisch, mechanisch, door fotokopiëren, opnamen, of enige andere
manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de
Brandweeracademie van het IFV.

Inhoud

Inhoud 3

- 1 De functie Specialist brandpreventie 5**
 - 1.1 Beschrijving van de functie SBP 5
 - 1.2 Kerntaken 5
 - 1.3 Afstemming met Medewerker brandpreventie (MBP) 6

- 2 Opbouw van de leergang 7**
 - 2.1 Lesblokken met lessen 7
 - 2.2 Leeractiviteiten 8

- 3 Proeve van bekwaamheid 10**
 - 3.1 De proeve van bekwaamheid 10
 - 3.2 Diploma 10
 - 3.3 Toezicht op examinering 10

- 4 Doelgroep en instroomeisen 11**
 - 4.1 Doelgroep 11
 - 4.2 Instroomeisen 11
 - 4.3 Vrijstellingen 11

- 5 Studielast 12**

- 6 Betrokkenen 13**
 - 6.1 Deelnemers 13
 - 6.2 Begeleiders leergang 13
 - 6.3 Ondersteuning 14
 - 6.4 Brandweeropleidingsinstituut 14
 - 6.5 Contactgegevens 14

Inleiding

Voor je ligt de studiegids voor de opleiding Specialist brandpreventie (SBP). In deze studiegids vind je alle relevante informatie over deze opleiding.

De studiegids is allereerst bedoeld voor de deelnemer aan de opleiding. Daarnaast is deze studiegids relevant voor alle andere personen die betrokken zijn bij de opleiding en examinering, zoals docenten, beoordelaars, leerwerkplekbegeleiders en trajectbegeleiders.

Naast uitleg over de inhoud van de functie vind je hier ook uitgebreide informatie over de opbouw van de opleiding en de beschikbare leermiddelen en de toetsing.

Ten slotte bevat de studiegids verwijzingen naar belangrijke documenten waarin meer informatie is te vinden over opleiden, toetsen en reglementen. Deze documenten zijn te vinden in de Elektronische Leeromgeving (ELO).

We gaan ervan uit dat hiermee een goede basis is gelegd om met de opleiding van start te gaan. Zijn er toch onduidelijkheden, dan kun je altijd terecht bij de docent, opleidingscoördinator of de vakgroepdecaan.

Veel succes gewenst!

1 De functie Specialist brandpreventie

In het kwalificatiedossier Specialist brandpreventie staat beschreven waar een beginnend beroepsbeoefenaar aan moet voldoen. Het kwalificatiedossier geeft algemene informatie over:

- > wat de functie typeert
- > de kerntaken
- > de werkzaamheden en competenties
- > de keuzes en dilemma's van de functie
- > de specificaties van zowel de initiële als de blijvende vakbekwaamheid
- > het instroom- en uitstroomniveau van de opleiding
- > de beoogde leerresultaten.

1.1 Beschrijving van de functie SBP

De specialist brandpreventie (SBP) werkt op een beheersmatig niveau. Hij speelt een rol bij vergunningverlening, voert brandveiligheidsinspecties uit en geeft voorlichting over de inhoud van zijn vakgebied. Hierbij maakt hij gebruik van relevante wetten en regelingen betreffende de brandpreventie.

Vaak functioneert hij als solist binnen diverse teams. De werkzaamheden zijn intern en extern gericht en spelen zich af in het publieke en private domein. Binnen het gedachtegoed van de veiligheidsketen maakt hij integrale afwegingen.

De specialist brandpreventie inspecteert naar aanleiding van vergunningsaanvragen. Indien een vergunningsverlening is afgerond en er periodiek controle plaatsvindt, behoort deze vorm van controle niet tot het takenpakket van een specialist brandpreventie.

1.2 Kerntaken

Voor de specialist brandpreventie zijn vijf kerntaken geformuleerd. De te besteden tijd per kerntaak kan erg verschillen per functie. Het zwaartepunt ligt op activiteiten die vergunningen en inspecties betreffen. De kerntaken zijn:

Kerntaak 1: Bijdrage leveren aan totstandkoming van preventiebeleid

De specialist brandpreventie heeft op basis van zijn praktijkervaring een signaalfunctie om relevante zaken aan te kaarten met betrekking tot preventiebeleid.

Kerntaak 2: Adviseren bij het verlenen van vergunningen

De specialist brandpreventie adviseert de vergunning verlenende afdelingen over het al dan niet verlenen van bouw-, milieu- en gebruiksvergunningen.

Kerntaak 3: Uitvoeren van inspecties brandpreventie

De specialist brandpreventie voert op locatie inspectie uit of laat deze uitvoeren en geeft een waardeoordeel in de vorm van een inspectierapport aan de vergunningverlener.

Kerntaak 4: Onderhouden van netwerken en relevantie in- en externe contacten

De werkzaamheden van de specialist brandpreventie zijn zowel intern als extern gericht. Vaak fungeert hij als solist binnen diverse teams. Afstemming en overleg zijn dan ook noodzakelijk. Het onderhouden van netwerken en relevante in- en externe contacten is daarom als aparte kerntaak gedefinieerd.

Kerntaak 5: Geven van voorlichting over brandpreventie

Het geven van brandpreventieve voorlichting vormt een structureel onderdeel van het takenpakket van de specialist brandpreventie. Zowel het geven van voorlichting buiten als binnen de organisatie of het leveren van een bijdrage aan schriftelijke voorlichting behoren tot zijn taken.

1.3 Afstemming met Medewerker brandpreventie (MBP)

In het functiehuis Brandweer is ook de functie Medewerker brandpreventie opgenomen. De medewerker werkt onder supervisie van de Specialist brandpreventie. Bij ontwikkeling van de leergang SBP is ervan uitgegaan dat het grootste verschil met de specialist zit in de complexiteit van aanvragen en inspecties, waarbij het al dan niet toepassen van gelijkwaardigheid een grote rol speelt. De medewerker past geen gelijkwaardigheid toe; de specialist wel. Daarnaast zal de specialist, meer dan de medewerker, op beleidsniveau taken uitvoeren en contacten onderhouden.

1.4 Komst Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2021 wordt de Omgevingswet van kracht. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Met de Omgevingswet wordt een aantal nieuwe beleidsinstrumenten geïntroduceerd, zoals de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma en het omgevingsplan. De Omgevingswet biedt daarmee het bevoegd gezag meer mogelijkheden voor eigen beleid op het gebied van fysieke veiligheid. De veiligheidsregio kan hier aan bijdragen.

De veiligheidsregio kent anno 2019 verschillende adviestaken. Deze zullen deels veranderen of anders ingevuld worden met de komst van de Omgevingswet en daarmee verandert ook de rol van de Specialist brandpreventie.

Deze leergang heeft als insteek jou voldoende bagage aan te reiken om door bevoegd gezag als volwaardig gesprekspartner te worden gezien om tezamen met haar:

- de kaders voor nieuwe ontwikkelingen te bepalen
- veiligheid beleidsmatig te borgen in de omgevingsvisie, omgevingsprogramma en in het omgevingsplan
- in de realisatie- en gebruiksfase te toetsen of de geformuleerde veiligheidsdoelen in het omgevingsplan zijn gerealiseerd.

In elke les wordt de nieuwe werkwijze die de Omgevingswet vraagt als uitgangspunt genomen. Rollen, werkzaamheden, activiteiten en adviezen worden in het licht van de Omgevingswet beschouwd. Dit geldt ook voor de proeve van bekwaamheid waarin de Omgevingswet en haar onderliggende besluiten en regels uitgangspunt zijn.

De leergang SBP is zoveel mogelijk 'omgevingswetproof'. Dit om actief bij te dragen aan deze transitie in jouw eigen veiligheidsregio.

2 Opbouw van de leergang

Op basis van een opleidingsplan dat is afgeleid van het functie- en competentieprofiel, het kwalificatieprofiel en de proeve van bekwaamheid is de opleiding verder uitgewerkt in blokken.

2.1 Lesblokken met lessen

Het kwalificatiedossier SBP met de vijf kerntaken is de basis voor de leergang. De leergang bestaat uit vier blokken.

Lesblok 1 Basis voor brandveiligheid

In dit blok wordt een basis gelegd voor het (beheersmatig) acteren binnen het vakgebied van de brandpreventie. Wat kennis betreft is hierbij het boek 'Basis voor brandveiligheid' de belangrijkste bron. De deelnemer ontwikkelt in dit blok kennis op het gebied van integrale veiligheid op gebouwniveau. Het gaat hierbij om een denkraam en aanpak voor de brandbeveiliging van gebouwen, gebaseerd op wettelijke kaders zoals Woningwet, Arbowet en Wet veiligheidsregio's en wetenschappelijke kennis.

Lesblok 2 Risicobeheersing

Bij de regelgerichte brandpreventie gaat het om het adviseren van bouwplannen binnen het kader van het vigerende vergunningstelsel en de daaraan verbonden wettelijke regelingen. Het wettelijke kader van de Woningwet, Arbowet en Wet veiligheidsregio's staan, in onderlinge samenhang, centraal voor het kunnen geven van integrale brandveiligheidsadviezen. Het zwaartepunt ligt bij bouwregelgeving.

Doel van dit blok is dat je inzicht krijgen in de wettelijke regelingen voor de brandbeveiliging die gelden voor gebouwen en dat je deze kunt toepassen.

Lesblok 3 Brandveiligheid

In dit blok is ruimte voor een aantal actuele ontwikkelingen op het gebied van brandveiligheid waar de specialist brandpreventie mee te maken kan krijgen in zijn werk. Dit zijn de onderwerpen:

- > mondeling adviseren
- > opslag Gevaarlijke stoffen (PGS15)
- > arbeidsomstandigheden veiligheid
- > evenementen en BHV
- > brandveilig leven en brandonderzoek
- > beoordeling brandveilige doorvoeringen en bestaande puiconstructies
- > risicomanagement versus incidentmanagement
- > toezicht.

Lesblok 4 FSE

Blok 4 is gericht op een nieuwe, innovatieve wijze van uitvoering van brandveiligheid in gebouwen, te weten risicogerichte brandveiligheid. Dit vraagt een omslag in denken van regelgericht naar risicogericht. Risicogerichte brandpreventie omvat onder meer het denken in en het toepassen van scenario's en het gebruik van fire safety tools. Bij dit laatste moet je onder

meer denken aan brand- en (simulatie)modellen, waarmee het temperatuurverloop en de rookontwikkeling van brand, in samenhang met vluchtveiligheid, inzichtelijk kan worden gemaakt. Belangrijk is de wisselwerking tussen actoren vanuit de markt en de overheid binnen het kader van de verantwoordelijkheidsverdeling.

Doel van het blok is om vanuit het denkraam voor brandpreventie te leren om deze conceptuele en integrale methode voor advisering en beoordeling van de brandveiligheid van gebouwen toe te passen in situaties waarbij gelijkwaardigheid en/of FSE-technieken een rol spelen.

2.2 Leeractiviteiten

Er zijn verschillende type leeractiviteiten, die voor verschillende doelen worden ingezet:

- > lesdagen
- > voorbereidingsopdrachten
- > leerwerkplekopdrachten.

De ELO is hierbij ondersteunend. In de ELO kun je zien hoe de opleiding in elkaar zit, wanneer welke bijeenkomsten zijn en welke voorbereidingsopdrachten erbij horen. Het is noodzakelijk om deze goed door te nemen zodat je goed voorbereid bent op de bijeenkomsten en een zo goed mogelijk leerrendement haalt.

Hieronder wordt omschreven hoe de leeractiviteiten eruitzien.

Vorbereidingsopdrachten

De voorbereiding op een lesdag kan bestaan uit het maken van een voorbereidingsopdracht. Vorbereidingsopdrachten zijn korte opdrachten waarbij je zelfstandig aan de slag gaat om theoretische kennis te verwerven. Voorbeelden zijn het doorlezen van een document of casus, het verzamelen van informatie of het maken van een analyse van een praktijkcasus. De opgedane kennis wordt tijdens de les als bekend verondersteld en wordt gebruikt om verder te verdiepen.

Literatuur

De literatuur is te vinden in de ELO. Dit kan zijn in de vorm van een pdf-document, een link naar een website waar de literatuur te downloaden is of een link naar een instelling waar de literatuur te bestellen is.

Hierbij wordt soms onderscheid gemaakt tussen verplichte literatuur en aanvullende literatuur.

Leerwerkplekopdrachten

Leerwerkplekopdrachten voer je uit op de werkplek. Het doel hiervan is het leggen van relaties tussen het geleerde en beoefende en de werkwijze in de praktijk. In de leerwerkplekopdrachten ga je bijvoorbeeld informatie inwinnen bij collega's in de eigen regio om zo te leren van ervaren collega's. Je wordt hierbij begeleid door een leerwerkplekbegeleider.

Lesdagen

De lesdagen zijn bedoeld ter verdieping van de lesstof die voorafgaand aan de les is bestudeerd. Tijdens lesdagen zal je door middel van activerende en afwisselende werkvormen veel oefenen met de toepassing van de opgedane kennis. Binnen de lesdagen wordt uitge-

breid stil gestaan bij je persoonlijke inbreng en bij je leer- en ontwikkelpunten. Tijdens de lesdagen wordt stilgestaan bij de gemaakte opdrachten en wordt regelmatig teruggeblikt op eerdere lessen om de samenhang tussen verschillende onderdelen duidelijk te maken. Van elke lesdag vind je in de ELO een lesplan, waarin de doelen en inhoud worden beschreven. In het lesplan vind je ook hoe je je moet voorbereiden op de les.

In bijlage 1 zie je een overzicht van de lessen en de koppeling met de proeve-onderdelen.

3 Proeve van bekwaamheid

3.1 De proeve van bekwaamheid

De proeve van bekwaamheid staat beschreven in de Toetswijzer Specialist brandpreventie. Deze is te vinden in de ELO en in Mijn IFVexamens.

3.2 Diploma

Indien je alle onderdelen van de proeve van bekwaamheid met goed gevolg aflegt, ontvang je het diploma Specialist Brandpreventie van het IFV.

3.3 Toezicht op examinering

Bureau Toezicht Examinering en Certificering (TEC) ziet toe op de kwaliteit van de uitvoering en beoordeling van de examens. De taken van Bureau TEC zijn: het vaststellen van toetsuitkomsten, benoemen van examinatoren, accrediteren van examenobjecten en examenlocaties, afhandelen van bezwaarschriften en het controleren van de kwaliteit van de toetsing (uitvoering) door middel van het uitvoeren van kwaliteitscontroles tijdens de afname van toetsen op toetslocaties.

4 Doelgroep en instroomeisen

4.1 Doelgroep

De leergang SBP is bedoeld voor mensen die in dienst zijn van de brandweer of veiligheidsregio. In het algemeen zijn deelnemers werkzaam op een afdeling Risicobeheersing, met name op het gebied van brandveiligheid. Ook medewerkers van private organisaties die opereren op het gebied van risicobeheersing kunnen deelnemen aan de leergang.

4.2 Instroomeisen

Voor deelname aan de leergang is hbo werk- en denkniveau vereist, aan te tonen met een hbo- of bachelordiploma of door een psychologisch onderzoek dat voldoet aan de uitgangspunten gesteld door de Brandweeracademie.

4.3 Vrijstellingen

Voor standaard vrijstellingen en vrijstellingen op maat, zie IFV.nl/examens.

5 Studiebelaasting

De leergang SBP omvat in tijd circa 62 onderwijsweken; de totale studiebelasting bedraagt 415 uur (ongeveer 15 ECTS) waarvan:

- > 186 uur (31 dagen van 6 uur) onderwijs bij de Brandweeracademie
- > 184 uur (23 dagen van 8 uur) voor leren op de werkplek
- > 45 uur zelfstudie.

Deelnemers besteden, naast zelfstudie, *gemiddeld* één dag in de week aan de leergang SBP:

- > één dag per twee weken aan de lessen op het IFV
- > één dag per twee weken aan zelfstudie, leerwerkplekopdrachten en proeveonderdelen op de leerwerkplek.

In de lesplannen wordt voor elke les aangegeven hoeveel uren zijn ingeschat voor contacturen, zelfstudie en leerwerkplekopdrachten.

De doorlooptijd van de leergang is circa 1,5 jaar.

6 Betrokkenen

6.1 Deelnemers

Als deelnemer regisseer je actief je eigen leerproces. De ELO staat hierbij centraal. Je neemt deel aan de lessen op het IFV. Daarnaast werk je op je werkplek aan je leerwerkplek-opdrachten. Je verricht zelfstudie door het lezen van literatuur en het maken van voorbereidingsopdrachten. Ten slotte neem je goed voorbereid deel aan de proeve van bekwaamheid.

6.2 Begeleiders leergang

Decaan

De decaan verzorgt geen onderwijs, maar is eindverantwoordelijk voor de inhoud en kwaliteit van de leergang. De decaan stuurt de docenten aan en is het aanspreekpunt bij problemen.

Docenten

Binnen de leergang SBP zijn verschillende docenten actief. Zij verzorgen de lesdagen, observeren, geven feedback en stimuleren de deelnemer in hun leertraject. De docenten zijn expert op hun vakgebied en hebben ruime ervaring. Zij zorgen ervoor dat in de les een verdieping wordt gemaakt op de in de zelfstudie opgedane stof. Ze begeleiden casussen, bieden verschillende mogelijkheden om situaties aan te pakken en reflecteren met de deelnemers op de gekozen aanpak. Ook zorgen ze ervoor dat de samenhang tussen verschillende leeractiviteiten duidelijk is door regelmatig terug en vooruit te blikken.

Leerwerkplekbegeleiders

De leerwerkplekbegeleider begeleidt de deelnemer tijdens het leren op de werkplek. Hij is inhoudelijk deskundig, kent de functie SBP goed en is in staat de deelnemer op constructieve wijze te begeleiden. De leerwerkplekbegeleider beschikt over voldoende coachingsvaardigheden en kan de werkplekbegeleiding op een verantwoorde manier uitvoeren.

Trajectbegeleider

De trajectbegeleider werkt in de regio en bewaakt de kwaliteit van de leerwerkplek en volgt het leerproces op de werkplek van de deelnemers. Daarnaast begeleidt hij de samenwerking tussen de deelnemer en de leerwerkplekbegeleider. Ook bewaakt de trajectbegeleider de voortgang van het werkend leren en is het aanspreekpunt als er problemen zijn.

Examinatoren

De proeve wordt afgenomen door examinatoren. Zij beoordelen aan de hand van criteria op objectieve wijze je schriftelijk werk of jouw optreden als kandidaat.

6.3 Ondersteuning

Achter de schermen werken de volgende mensen mee aan de leergang.

Onderwijskundige

De betrokken onderwijskundige is verantwoordelijk voor het (klein) onderhoud van de leergang en voert tussentijds en na afloop van de leergang de evaluatie uit. Daarnaast heeft de onderwijskundige een taak bij de ontwikkeling van examens en casussen.

Onderwijscoördinator

De onderwijscoördinator is verantwoordelijk voor de organisatie en planning van de leergang (data, faciliteiten, docenten), de communicatie naar de deelnemer en het plaatsen van de documenten in de ELO.

Examenbureau

Het Examenbureau van het IFV is belast met het plannen van examenonderdelen, in het bijzonder de inzet van examinatoren en het afgeven van diploma's. Daarnaast gaat het Examenbureau over het coördineren en afhandelen van klachten en vrijstellingen.

6.4 Brandweeropleidingsinstituut

De leergang SBP wordt uitgevoerd door de Brandweeracademie van het IFV.

6.5 Contactgegevens

Heb je vragen of opmerkingen over de leergang SBP, dan kun je contact opnemen met een van de volgende contactpersonen:

Contactpersonen	
Vakgroepdecaan:	Leo de Niet
Telefoon:	06 365 270 55
E-mailadres:	leo.deniet@ifv.nl
De vakgroepdecaan is verantwoordelijk voor het curriculum van de leergang. Heb je vragen hierover, dan is de decaan je eerste aanspreekpunt.	
Onderwijskundige:	Nathalie Veenendaal
Telefoon:	06 362 436 85
E-mailadres:	nathalie.veenendaal@ifv.nl
De onderwijskundige ondersteunt de vakgroepdecaan bij het vaststellen en uitwerken van het curriculum. Samen met de decaan verzorg de onderwijskundige ook (delen van) de startbijeenkomst, interviewbijeenkomsten en evaluaties.	
Coördinator leergang:	Nicole Funk
Telefoon:	026 355 22 26
E-mailadres:	nicole.funk@ifv.nl
Bij vragen over organisatorische zaken rondom de leergang kun je terecht bij de coördinator van de leergang.	

Bijlage 1

Opzet en inhoud leergang SBP in schema

blok	Thema met bijbehorende lessen	Leerwerkplek-/voorbereidingsopdrachten	Proeve-onderdeel
Startbijeenkomst	Introductie en begeleiding <ul style="list-style-type: none"> > Positie en werkveld SBP > Opbouw van de leergang > Wat mogen we van elkaar verwachten? > Hoe leren wij en wat helpt ons daarbij? 		
Blok 1	Basis voor brandveiligheid <ul style="list-style-type: none"> > Inleiding Basis voor Brandveiligheid > Denkraam en aanpak brandveiligheid > Gebouwgroepen en risicofactoren > Regelgericht en risicogericht > Risicoperceptie en risicoacceptatie > Kans & effectreductie > Preventie-repressie > Model risico-indicatie > Vergelijk Bouwbesluit versus Basis voor brandveiligheid > De rol van de brandweer 	<ul style="list-style-type: none"> > Lezen diverse hoofdstukken Basis voor brandveiligheid > Lezen Reader Kwadrantenmodel > Lezen diverse hoofdstukken Preventie voor repressief leidinggevende > Lezen diverse hoofdstukken FSE Handboek voor de Bouw 	
Blok 2	Risicobeheersing <ul style="list-style-type: none"> > Omgevingswet > Wettelijke regelingen en diverse gebouwfuncties > Brandbeveiligingsinstallaties > Bouwprocessen > Ontsluiting van de regelgeving > Toetsing van gebouwfuncties hoofdstuk 2 van het bouwbesluit > Toetsing op gebruik hoofdstuk 6 en 7 van het bouwbesluit 	<ul style="list-style-type: none"> > Maken reflectieverslag 	Authentieke opdracht: Opstellen advies omgevingsvergunning brandveiligheid
Blok 3	(brand)Veiligheid <ul style="list-style-type: none"> > Mondeling adviseren > Opslag Gevaarlijke Stoffen (PGS 15) > Arbeidsomstandigheden Veiligheid > Evenementen en BHV > Brandveiligleven en brandonderzoek > Beoordeling brandveilige doorvoeringen en bestaande puiconstructies > Risicomanagement versus incidentmanagement 	<ul style="list-style-type: none"> > Maken reflectieverslag 	Verzamelopdracht: Specialist brandpreventie (5 onderdelen)

> Toezicht

FSE

Blok 4

- Conceptuele en integrale aanpak van brandpreventie
- > Risico-/scenario benadering
- > Beoordelingssysteem voor FSE m.b.v. safety tools (waaronder fysische brand- en simulatiemodellen)
- > Diverse casussen

- > Maken reflectieverslag

Authentieke opdracht:
Toetsen van advies
gelijkwaardigheid op
brandveiligheid